

BRUXELLES-CAPITALE

**ASSEMBLEE REUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

12 OCTOBRE 1994

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant la loi du 8 juillet 1976
organique des centre publics d'aide sociale**

RAPPORT

fait au nom de la Commission
des Affaires Sociales

par Mme Andrée GUILLAUME-VANDERROOST (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

Membres effectifs: Mmes Sylvie Foucart, Andrée Guillaume-Vanderroost, M. Marc Hermans, Mme Anne Mouzon, M. Claude Michel, Mme Nicole Dereppe-Soumoy, Mme Magdeleine Willame-Boonen, M. Michel Duponcelle.

Membres suppléants: MM. Christian-Guy Smal, Paul Galand.

Autre membre: M. Michel Hecq.

Assistent à la réunion: MM. Didier Gosuin et Rufin Grijp, membres du Collège réuni, compétents pour l'aide aux personnes.

Voir:

Document du Conseil:
B-64/1 – (93/94): Projet d'ordonnance.

BRUSSEL-HOOFDSTAD

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 1993-1994

12 OKTOBER 1994

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn**

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie
voor Sociale Zaken

door mevr. Andrée GUILLAUME-VANDERROOST (F)

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevrouwen Sylvie Foucart, Andrée Guillaume-Vanderroost, de heer Marc Hermans, mevr. Anne Mouzon, de heer Claude Michel, mevr. Nicole Dereppe-Soumoy, mevr. Magdeleine Willame-Boonen, de heer Michel Duponcelle.

Plaatsvervangende leden: de heren Christian-Guy Smal, Paul Galand.

Ander lid: de heer Michel Hecq.

Wonen de vergadering bij: de heren Didier Gosuin, Rufin Grijp, leden van het Verenigd College bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen.

Zie:

Stuk van de Raad:
B-64/1 – (93/94): Ontwerp van ordonnantie.

I. Exposé introductif

Les nouvelles règles de la comptabilité communale entreront en vigueur le 1er janvier 1995.

Actuellement, les règles de la comptabilité communale s'appliquent mutatis mutandis à la comptabilité des centres publics d'aide sociale, mais cela a nécessité l'instauration d'une classification fonctionnelle et économique des recettes et des dépenses dans les budgets et comptes des centres publics d'aide sociale appropriée aux activités et aux missions légales qui leur sont dévolues.

Cela a aussi entraîné une multitude d'arrêtés ministériels afin de régler les prescriptions différentes et souvent contradictoires édictées, d'une part, par l'actuel règlement général de la comptabilité des communes (Arrêté du Régent du 10 février 1945) et, d'autre part, par la loi organique des centres publics d'aide sociale.

Les règles de la nouvelle comptabilité communale loin d'atténuer les difficultés de leur application "mutatis mutandis" à la comptabilité des centres publics d'aide sociale les renforcent et les multiplient.

Le pouvoir fédéral avait déjà perçu la nécessité d'une comptabilité et d'un règlement général de celle-ci propre aux centres publics d'aide sociale.

C'est pourquoi il a créé en 1989 une commission nationale des normes comptables des centres publics d'aide sociale chargée de préparer une nouvelle comptabilité de ces centres.

Soucieux de voir aboutir rapidement ce projet, le pouvoir fédéral a mis sur pied, à partir du 1er novembre 1991 une cellule composée de deux experts avec mission de présenter au plus tôt un projet de règlement général de la nouvelle comptabilité des centres publics d'aide sociale, tous les plans comptables nécessaires pour tenir une comptabilité budgétaire, générale et analytique non seulement pour l'ensemble des activités des centres publics d'aide sociale, mais également pour chacune de ces activités considérée comme "entité propre".

Ce projet ambitieux était en bonne voie d'aboutissement au moment où le législateur a communautarisé la matière relative à la comptabilité et à la gestion des centres publics d'aide sociale.

I. Inleidende uiteenzetting

De nieuwe regels van de gemeentelijke boekhouding worden op 1 januari 1995 van kracht.

Op dit ogenblik worden de regels van de gemeentelijke boekhouding mutatis mutandis toegepast op de boekhouding van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Dit heeft echter de invoering vereist van een functionele en economische klassifikatie van de ontvangsten en uitgaven in de begrotingen en rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die aangepast is aan de activiteiten en wettelijke opdrachten die hun werden toebedeeld.

Deze invoering heeft ook tal van ministeriële besluiten teweeggebracht die bedoeld waren om de verschillende en soms tegenstrijdige voorschriften te regelen die enerzijds opgenomen zijn in het huidig algemeen reglement op de boekhouding van de gemeenten (Besluit van de Regent van 10 februari 1945) en anderzijds in de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De regels van de nieuwe gemeentelijke boekhouding zorgen er bijlange niet voor dat de moeilijkheden die gepaard gaan met hun "mutatis mutandis" toepassing op de boekhouding van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn er minder op worden. Zij versterken en vermenigvuldigen deze problemen eerder.

De federale overheid heeft indertijd reeds de noodzaak gevoeld van een boekhouding en een algemeen reglement die specifiek zouden zijn voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Daarom richtte deze overheid in 1989 een Nationale Commissie voor de boekhoudkundige normen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op. Deze werd ermee belast de nieuwe boekhouding van deze centra voor te bereiden.

De federale overheid was bezorgd om de snelle uitwerking van dit project. Daarom heeft zij vanaf 1 november 1991 een cel opgezet die samengesteld was uit twee deskundigen. Zij waren ermee belast zo spoedig mogelijk een algemeen reglement van de nieuwe boekhouding van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor te leggen. Daarnaast hadden zij tot opdracht alle nodige boekhoudkundige plannen op te stellen om een budgettaire, algemene en analytische boekhouding bij te houden. Dit diende niet enkel te gebeuren voor het geheel van de activiteiten van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, maar ook voor elk van die activiteiten die als een "afzonderlijke entiteit" beschouwd worden.

Dit grootscheepse project was bijna tot een goed einde gebracht toen de wetgever onder meer de materie met betrekking tot de boekhouding en het beheer van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn communautariseerde.

Le Collège réuni, conscient de la nécessité et de l'urgence de continuer ce projet et d'en concrétiser la réalisation au bénéfice des 19 centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale a créé, à son tour, fin juin 1993, une Commission des Normes comptables des centres publics de la Région de Bruxelles-Capitale, et lui a donné pour tâche de préparer au plus vite un projet de nouvelle comptabilité pour lesdits centres.

La Commission a commencé à fonctionner le 25 août 1993.

Elle est aidée dans sa tâche par un des deux experts qui a déjà travaillé pour compte du pouvoir fédéral.

Consciente de l'impossibilité d'avoir terminé une tâche aussi vaste et aussi complexe pour le 1er janvier 1995 et surtout d'avoir pu en tester la parfaite cohérence, la Commission des Normes comptables a préparé deux avant-projets d'ordonnance.

Le premier avait pour objet de modifier l'article 87 de la loi organique en vue de maintenir en vigueur, à titre transitoire, l'actuelle comptabilité des centres publics d'aide sociale, l'arrêté du Régent du 10 février 1945, l'arrêté royal du 27 juin 1983 portant classification fonctionnelle et économique des recettes et des dépenses lors de l'établissement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale, ainsi que tous les arrêtés ministériels d'exécution s'y rapportant.

Le second portait introduction des nouvelles classifications fonctionnelle et économique, générale et analytique des recettes et des dépenses dans le budget et les comptes des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le Conseil d'Etat a examiné conjointement ces deux avant-projets et, dans son avis rendu fin juin 1994, il a estimé que les deux avant-projets devaient n'en faire qu'un seul ayant pour objectifs:

1°) de prolonger, jusqu'à une date à déterminer par le Collège réuni, l'actuelle comptabilité des centres publics d'aide sociale, en ce compris l'arrêté du Régent du 10 février 1945, l'arrêté royal du 27 juin 1983 et tous les arrêtés ministériels d'exécution;

2°) de donner compétence au Collège réuni pour fixer la date d'entrée en vigueur de la nouvelle comptabilité pour certains ou pour tous les centres publics d'aide sociale de la

Het Verenigd College was zich bewust van de dringende noodzakelijkheid om dit project voort te zetten. Het was voor de 19 openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van essentieel belang dat deze nieuwe boekhouding geconcretiseerd kon worden. Het Verenigd College heeft dus op zijn beurt, eind juni 1993, een Commissie voor de boekhoudkundige normen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgericht. Deze kreeg tot taak zo snel mogelijk een ontwerp van nieuwe boekhouding voor de genoemde centra voor te bereiden.

De Commissie startte haar werkzaamheden op 25 augustus 1993.

Zij wordt in haar taak geholpen door één van beide deskundigen die reeds voor rekening van de federale overheid werkte.

De Commissie heeft twee voorontwerpen van ordonnantie voorbereid omdat ze zich bewust was van het feit dat het onmogelijk was een zo ruime en ingewikkelde taak af te werken vóór 1 januari 1995. Daarenboven moest de volledige samenhang van het nieuwe systeem in de praktijk getest worden.

Het eerste ontwerp had tot doel artikel 87 van de organieke wet te wijzigen, ten einde in een overgangsfase de huidige boekhouding van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn te bewaren. Daarnaast bleven een aantal besluiten van kracht: het besluit van de Regent van 10 februari 1945, het koninklijk besluit van 27 juni 1983 houdende functionele en economische klassifikatie van de ontvangsten en uitgaven bij de opstelling van de begroting en rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, evenals alle ministeriële uitvoeringsbesluiten die hierbij horen.

Het tweede ontwerp van ordonnantie had tot doel de invoering van de nieuwe functionele en economische, algemene en analytische klassifikaties te regelen van de ontvangsten en uitgaven in de begroting en rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Raad van State heeft beide voorontwerpen gezamenlijk onderzocht. In zijn advies van eind juni 1994 is de Raad van mening dat beide voorontwerpen één enkele tekst zouden moeten vormen, met volgende doelstellingen:

1°) de huidige boekhouding van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt behouden tot op de datum die door het Verenigd College zal vastgesteld worden. Het besluit van de Regent van 10 februari 1945 en het koninklijk besluit van 27 juni 1983 en zijn verschillende uitvoeringsbesluiten zijn hierin begrepen;

2°) het Verenigd College krijgt de bevoegdheid om de datum vast te leggen van het van kracht worden van de nieuwe boekhouding voor sommige of alle openbare centra

Région de Bruxelles-Capitale et pour arrêter les règles budgétaires, financières et comptables desdits centres.

Au cours de sa séance du 14 juillet 1994, le Collège réuni a arrêté le projet d'ordonnance répondant à l'avis du Conseil d'Etat.

C'est ce projet d'ordonnance qui est présenté à la Commission.

Nous désirons d'emblée répondre à la première question qui vient à l'esprit de toute personne non spécialement initiée à ces matières très techniques:

"Quelles sont les raisons qui empêchent la transposition pure et simple de la nouvelle comptabilité communale?"

Nous avons déjà, dans la première partie de notre exposé, répondu partiellement à la question. Afin de vous éclairer exhaustivement et vous permettre de prendre position en pleine connaissance de cause, nous tenons à répondre de manière détaillée.

La comparaison entre, d'une part, le texte du nouveau règlement général de la comptabilité communale et, d'autre part, les textes de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, et de l'arrêté royal du 15 décembre 1978 relatif à la comptabilité des maisons de repos apporte la réponse à la question et montre clairement que la solution d'une transposition pure et simple de la nouvelle comptabilité communale aux CPAS serait non seulement peu judicieuse, mais réellement fâcheuse.

Avant d'aborder en détail les motifs d'empêchement, remémorons-nous le texte de l'article 87 de la loi organique:

"Sans préjudice de l'application des dispositions des articles 91, § 1er et 94 et sous réserve des règles dérogatoires éventuellement arrêtées par le Roi, les règles propres à la comptabilité communale sont applicables aux centres publics d'aide sociale."

Nous constatons que cet article mentionne dès l'abord l'existence de dispositions organiques (art. 91 et 94) qui dérogent aux règles de la comptabilité communale.

Il permet en outre l'instauration de règles dérogatoires dont le législateur a largement fait usage.

Depuis la mise en application au 1er janvier 1985 de la comptabilité fonctionnelle et économique dans les centres publics d'aide sociale, pas moins de 8 arrêtés ministériels et 10 circulaires ont été édictés à cet effet.

voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tegelijkertijd zullen de budgettaire, financiële en boekhoudkundige regels voor de genoemde centra bepaald worden.

Tijdens zijn zitting van 14 juli 1994 heeft het Verenigd College het ontwerp van ordonnantie, dat overeenstemt met het advies van de Raad van State, goedgekeurd.

Dit ontwerp wordt aan de Commissie voorgelegd.

Wij willen van meet af aan een antwoord geven op de eerste vraag die opkomt bij elke persoon die niet bijzonder in deze zeer technische materies ingewijd is:

"Welke zijn de redenen die beletten dat de nieuwe gemeentelijke boekhouding gewoon aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgelegd wordt?"

In het eerste deel van onze uiteenzetting hebben we reeds een gedeeltelijk antwoord op deze vraag gegeven. Om u exhaustief te informeren en u de mogelijkheid te bieden met kennis van zaken een standpunt in te nemen, wensen wij u gedetailleerd te antwoorden.

De vergelijking tussen, enerzijds, de tekst van het nieuw algemeen reglement van de gemeentelijke boekhouding en, anderzijds, de tekst van de organieke wet van 8 juli 1976 en van het koninklijk besluit van 15 december 1978 met betrekking tot de boekhouding van de rustoorden, brengt een antwoord op de vraag. Bovendien toont deze vergelijking duidelijk aan dat het eenvoudig overdragen van de nieuwe gemeentelijke boekhouding naar de OCMW's niet enkel niet aangevoerd is, maar bovendien bepaald onmogelijk.

Alvorens de details in verband met deze beletsels te onderzoeken, is het nuttig hier de tekst van artikel 87 van de organieke wet weer te geven:

"Onverminderd de toepassing van de bepalingen van artikel 91, §1 en 94 en onder voorbehoud van eventuele door de Koning bepaalde afwijkende regelingen zijn de voorschriften die gelden inzake de gemeentecomptabiliteit toepasselijk op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn."

We stellen vast dat dit artikel onmiddellijk het bestaan vermeldt van organieke bepalingen (art. 91 en 94) die een afwijking zijn op de regels van de gemeentelijke boekhouding.

De tekst laat bovendien toe afwijkende regels in te voeren. De wetgever heeft hiervan in ruime mate gebruik gemaakt.

Sedert op 1 januari 1985 de functionele en economische boekhouding in de openbare centra voor maatschappelijk welzijn werden ingevoerd, werden niet minder dan 8 ministeriële besluiten en 10 omzendbrieven hieromtrent uitgevaardigd.

Voici le détail des motifs qui empêchent d'appliquer la comptabilité des communes aux CPAS.

Premier motif d'empêchement

L'article 38 du nouveau règlement général sur la comptabilité communale stipule que: "Le Collège des bourgmestre et échevins et, sous son autorité, le receveur communal sont chargés de la tenue de la comptabilité de la commune."

L'article 45, § 5, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale dispose que "le secrétaire est responsable de la comptabilité des droits constatés et des dépenses engagées, ainsi que de l'établissement des mandats de paiement ou de recouvrement."

Si on ajoute qu'au niveau des centres publics d'aide sociale il n'existe pas de pouvoir d'exécution analogue au Collège des bourgmestre et échevins, on perçoit à la lecture des textes ci-dessus une première raison qui empêche de transposer à la comptabilité des CPAS les principes de la nouvelle comptabilité communale relatifs aux matières susénoncées.

En effet, si au niveau communal il est clair que c'est le Collège qui est chargé de la tenue de la comptabilité et qui assure la gestion financière, sur le plan des centres publics d'aide sociale, il n'en va pas de même.

Le Conseil de l'aide sociale est à la fois le pouvoir législatif et exécutif. Il peut déléguer certaines tâches soit au Bureau permanent, soit à des comités spéciaux. Le Président dispose de prérogatives précises en matière d'octroi de l'aide urgente et le secrétaire, en vertu de l'article 45 susvisé, est compétent en matière de constatation des droits, d'engagement des dépenses et d'émission des mandats de recouvrement et de paiement. Le receveur lui est spécialement chargé du maniement des fonds.

Second motif d'empêchement

Les articles 74, 76 et 77 du règlement général sur la comptabilité communale prévoient l'établissement, à la clôture de l'exercice, d'un compte budgétaire, d'un compte de résultats et d'un bilan, lesquels embrassent globalement la comptabilité de tous les secteurs d'activités de la commune.

L'arrêté royal du 15 décembre 1978 porte le plan comptable des maisons de repos pour personnes âgées qui, bien que non conforme aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 et à ses arrêtés royaux d'exécution, demeure toujours d'applica-

Ziehier in detail uiteengezet waarom een gemeenteboekhouding niet op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn kan worden toegepast.

Eerste motief

Artikel 38 van het nieuw algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit bepaalt: "Het College van Burgemeester en Schepenen en de gemeenteontvanger, onder het gezag van dit College, belast zijn met het houden van de gemeenteboekhouding".

Artikel 45, § 5 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bepaalt dat: "de secretaris verantwoordelijk is voor de boeking van de erkende vorderingen en van de vastgelegde uitgaven en voor het opmaken van de bevelschriften tot betaling of tot invordering."

Daarbij komt nog dat, binnen de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, geen uitvoerende macht bestaat die gelijksoortig is aan deze van het College van Burgemeester en Schepenen. Bij de lezing van de hierboven vermelde tekst vinden we een eerste reden die verhindert dat de beginselen van de nieuwe gemeenteboekhouding inzake de bovenvermelde materies wordt toegepast op de boekhouding van het OCMW.

Hoewel het op het gemeentelijk niveau duidelijk is dat het College belast is met het houden van de boekhouding en met het financieel beheer, geldt dit niet voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn is tegelijkertijd de wetgevende en uitvoerende macht. De Raad kan bepaalde taken overdragen hetzij aan het Vast Bureau, hetzij aan bijzondere comités. De Voorzitter beschikt over precieze bevoegdheden inzake toekenning van dringende hulp en de secretaris is, krachtens het hierbovenvermelde artikel 45, bevoegd inzake de vaststelling van de rechten, de vastlegging van uitgaven en het opmaken van invorderings- en betalingsbevelschriften. De ontvanger is er in het bijzonder mee belast de gelden te beheren.

Tweede motief

De artikelen 74, 76 en 77 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit voorzien, bij het afsluiten van het dienstjaar, in het vaststellen van een begrotingsrekening, een resultatenrekening en een balans die betrekking hebben op de boekhouding van alle aktiviteitensektoren van de gemeente.

Het koninklijk besluit van 15 december 1978 houdende het boekhoudkundig plan voor de rustoorden voor bejaarden blijft nog steeds van toepassing voor alle privé- of openbare rustoorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hoewel

tion pour toutes les maisons de repos privées ou publiques de la Région de Bruxelles-Capitale.

D'autres plans comptables relatifs aux établissements pour enfants et aux institutions pour handicapés existent également et sont applicables, le cas échéant, pour les CPAS qui gèrent ces établissements ou institutions.

La nouvelle comptabilité communale ne donne aucune solution à ces problèmes.

Le projet de nouvelle comptabilité des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale prescrit l'établissement annuel d'un compte de résultats et d'un bilan par fonction, c'est-à-dire pour chacun des centres ou secteurs d'activité du CPAS.

Les plans comptables y afférents pourront être rendus applicables aux institutions privées de même nature de la Région de Bruxelles-Capitale.

Troisième motif d'empêchement

L'article 10 du règlement général sur la comptabilité communale dispose que:

"Les crédits de dépenses ne peuvent être utilisés à d'autres fins que celles que leur assigne le budget.

Ils sont limitatifs, à l'exception de ceux relatifs à des dépenses prélevées d'office.

La limitation visée à l'alinéa 2 s'applique, pour les dépenses obligatoires du service ordinaire, au total des crédits portant les mêmes codes fonctionnels et économiques, chacun limité aux trois premiers chiffres."

L'article 91 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale énonce en ses § 3 et 4 que:

"Aucun transfert ne peut avoir lieu sans une modification budgétaire dûment approuvée. Toutefois, durant tout l'exercice budgétaire, le conseil de l'aide sociale peut effectuer des ajustements internes de crédit au sein d'une même enveloppe budgétaire sans que soit dépassé le montant global initial de l'enveloppe.

Forment une enveloppe budgétaire les allocations portées aux différents articles qui ont la même nature économique dans un même code fonctionnel, la nature économique étant identifiée par les deux premiers chiffres du code économique."

Concrètement cela signifie qu'en comptabilité communale les crédits sont limitatifs au niveau des codes budgétaires

het niet conform de wet van 17 juli 1975 en haar uitvoeringsbesluiten is.

Er bestaan eveneens andere boekhoudkundige plannen voor de instellingen voor kinderen en de instellingen voor gehandicapten en deze zijn, desgevallend, van toepassing voor de OCMW's die deze instellingen beheren.

De nieuwe gemeenteboekhouding geeft geen enkele oplossing voor deze problemen.

Het ontwerp van nieuwe boekhouding voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet het vaststellen van een jaarlijkse resultatenrekening en een balans per functie, met andere woorden, voor elk van de activiteitencentra of -sectoren van het OCMW.

De boekhoudkundige plannen die daarop betrekking hebben zouden kunnen worden toegepast op privé-instellingen van dezelfde aard in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Derde motief

Artikel 10 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit bepaalt het volgende:

"De uitgavekredieten mogen slechts worden gebruikt voor het door de begroting voorop gestelde doel.

Ze zijn beperkt, met uitzondering van de kredieten voor uitgaven welke ambtshalve worden opgenomen.

Voor de verplichte uitgaven van de gewone dienst geldt de beperking waarvan sprake in het tweede lid voor het geheel van de kredieten die dezelfde functionele en economische code dragen, elk beperkt tot de eerste drie cijfers".

Artikel 91 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW bepaalt in § 3 en 4:

"Geen enkele overschrijving mag geschieden dan na een behoorlijk goedgekeurde wijziging van de begroting. In de loop van het ganse begrotingsjaar mag de raad voor maatschappelijk welzijn evenwel interne aanpassingen van de kredieten uitvoeren binnen eenzelfde begrotingsenveloppe zonder het oorspronkelijke totale bedrag van de enveloppe te overschrijden.

Een begrotingsenveloppe omvat de kredieten ingeschreven op de verschillende artikelen die dezelfde economische aard hebben in eenzelfde functionele code; de economische aard wordt vastgesteld aan de hand van de eerste twee cijfers van de economische code".

Concreet betekent dit dat in de gemeenteboekhouding de kredieten beperkt worden op het niveau van de boekhoud-

dont les trois premiers chiffres des codes fonctionnels et des codes économiques sont identiques.

En comptabilité des CPAS, les crédits sont limitatifs au niveau des codes budgétaires d'une même fonction quel que soit son nombre de chiffre et d'une même nature économique considérée par rapport à ses deux premiers chiffres.

La limitation des crédits budgétaires dans la comptabilité des CPAS est caractérisée par une plus grande souplesse qu'au niveau communal.

Quatrième motif d'empêchement

Les matières traitées et les secteurs d'activités développés par les CPAS sont essentiellement différents de ceux qui concernent la commune. Les plans comptables actuels sont d'ailleurs déjà très différents quant à leur contenu. Il est normal qu'il en aille de même dans les nouvelles comptabilités.

De surcroît les secteurs d'activités du CPAS ont entre eux des relations étroites assimilables aux rapports "client/fournisseur" qu'on trouve dans la comptabilité des entreprises. C'est la raison pour laquelle la facturation interne existe dans la comptabilité des CPAS alors qu'elle est absente dans la comptabilité communale.

La nouvelle comptabilité des CPAS proposée prend en compte l'expérience de la mise en oeuvre de la nouvelle comptabilité communale dans laquelle les textes de base ont déjà été modifiés à plusieurs reprises. Elle s'est également inspirée des commentaires d'éminents spécialistes de la comptabilité et universitaires à propos de la nouvelle comptabilité communale.

C'est ainsi que tous les chaînages entre les comptabilités budgétaire et générale sont des liens "1 - 1". Cela signifie qu'il n'y a qu'un compte de la comptabilité budgétaire qui peut être lié à un compte de la comptabilité générale et réciproquement.

Cette méthode n'a pas été utilisée dans la nouvelle comptabilité communale et sa non application a engendré nombre de modifications à l'analyse de base lors de l'expérimentation. Elle conduit inévitablement à certaines incohérences et ne procure pas toutes les assurances de rigueur et de fiabilité requises.

La nouvelle comptabilité proposée pour les centres publics d'aide sociale s'inspire des principes de la nouvelle comptabilité communale tout en tenant compte des spécificités des centres publics d'aide sociale.

La transposition "horizontale" n'était pas une solution réaliste pour les motifs invoqués ci-avant.

codes waarvan de eerste drie cijfers van de functionele codes en de economische codes identiek zijn.

In de OCMW-boekhouding zijn de kredieten beperkt op het vlak van de boekhoudcodes van eenzelfde functie welke ook het cijfer is en van eenzelfde economische aard, bepaald aan de hand van haar twee eerste cijfers.

De beperking van de boekhoudkundige kredieten in de boekhouding van het OCMW wordt gekenmerkt door een grotere soepelheid dan op gemeentelijk vlak.

Vierde motief

De door het OCMW behandelde materies en ontwikkelde activiteiten zijn essentieel verschillend van deze die de gemeente betreffen. De huidige boekhoudkundige plannen zijn zelfs zeer verschillend wat de inhoud betreft. Het spreekt voor zich dat de nieuwe boekhoudingen in dezelfde lijn liggen.

Bovendien hebben de activiteiten van het OCMW onderling strikte relaties, vergelijkbaar met de verhouding klant/leverancier die terug te vinden is in de boekhouding van de ondernemingen. Daarom bestaat er de interne facturering in de boekhouding van het OCMW, terwijl deze ontbreekt in de gemeenteboekhouding.

De nieuwe OCMW-boekhouding die voorgesteld wordt houdt rekening met de ervaring die opgedaan werd met de nieuwe gemeenteboekhouding, waarvan de basisteksten reeds meerdere malen werden gewijzigd. Zij vindt eveneens inspiratie in het commentaar geleverd door eminente boekhoudkundige specialisten en universitaires omtrent de nieuwe gemeenteboekhouding.

Het is zo dat de link tussen de begrotingsboekhouding en de algemene boekhouding wederzijds is. Dit betekent dat er slechts één rekening van de begrotingsboekhouding kan verbonden worden aan één rekening van de algemene boekhouding en omgekeerd.

Deze methode werd niet gebruikt in de nieuwe gemeenteboekhouding en haar niet-toepassing heeft tijdens de proefperiode verschillende wijzigingen aan de basisanalyse met zich gebracht. Dit leidt onvermijdelijk tot een gebrek aan samenhang en geeft niet alle vereiste strengheids- en betrouwbaarheidswaarborgen.

De nieuwe voorgestelde boekhouding voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn steunt op beginselen van de nieuwe gemeenteboekhouding, rekening houdend met het specifiek karakter van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Een "horizontale" transpositie was geen realistische oplossing omwille van de redenen die hierboven werden aangehaald.

La rédaction d'un règlement général de la comptabilité propre aux CPAS constitue une solution plus rationnelle et qui offre de meilleures garanties d'une gestion uniforme des CPAS que l'application "mutatis mutandis" d'un règlement communal auquel il faut constamment déroger et qui conduit à une anarchie certaine quant il faut faire usage "mutatis mutandis" de dispositions non appropriées.

Le projet d'ordonnance a pour objet d'organiser la transition entre les anciennes et les nouvelles règles budgétaires, financières et comptables applicables aux centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale et de donner compétence au Collège réuni pour arrêter les règles de la nouvelle comptabilité.

Le projet est ratifié et si l'Assemblée réunie, le transforme en ordonnance, trois centres pilotes commenceront à tester les nouvelles normes comptables à partir du 1er janvier prochain.

Les trois CPAS pilotes désignés sont:

- Molenbeek-Saint-Jean
- Uccle
- Saint-Gilles.

Les deux premiers sont issus du choix qui a été fait au niveau de la Commission des Normes comptables nationale (avant la communautarisation de la matière). Le troisième a été ajouté par le Collège réuni pour une raison évidente.

Les CPAS pilotes ont été choisis en fonction des facteurs ci-après:

- leur appartenance "informatique" à des firmes différentes (WGH et ICL);
- leur caractère représentatif: ces CPAS gèrent des services multiples: maison de repos, maison d'accueil, service des repas à domicile, centres de services communs, etc...
- leur dimension: ces CPAS ne sont ni trop "petits", ni trop "grands" pour y effectuer une expérimentation valable; ils présentent un large éventail de services organisés.
- leur volonté de collaborer à la mise en place d'une nouvelle comptabilité

Het opstellen van een algemeen boekhoudkundig reglement, eigen aan het OCMW, is een rationele oplossing die betere waarborgen biedt voor een gelijkvormig beheer door de OCMW's dan de toepassing "mutatis mutandis" van een gemeentereglement waarvan er voortdurend moet worden afgeweken. Dit leidt immers tot een zekere anarchie, wanneer er "mutatis mutandis" gebruik moet worden gemaakt van niet-gepaste bepalingen.

Het ontwerp van ordonnantie beoogt de overgang te organiseren tussen de oude en de nieuwe budgettaire, financiële en boekhoudkundige regels, die van toepassing zijn op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het verklaart het Verenigd College bevoegd om de nieuwe regels van de boekhouding vast te stellen.

Indien u dit ontwerp goedkeurt en indien de Verenigde Vergadering op basis van uw advies het ontwerp in een ordonnantie omzet, zullen drie proefcentra eerstkomend de nieuwe boekhoudkundige normen vanaf 1 januari uittesten.

De drie aangewezen proef-OCMW's zijn:

- Sint-Jans-Molenbeek
- Ukkel
- Sint-Gillis.

De twee eerste centra werden gekozen door de Nationale Commissie voor boekhoudkundige normen (vóór de communautarisering van deze aangelegenheid). Het derde werd door het Verenigd College toegevoegd omwille van een duidelijke reden.

De proef-OCMW's werden gekozen in functie van de hiernavolgende redenen:

- ze werken samen met verschillende informaticafirma's (WGH, ICL);
- hun representatief karakter: deze OCMW's beheren verschillende diensten: rustoorden, onthaalhuizen, diensten voor thuisbezorging van maaltijden, centra voor gemeenschappelijke diensten, enz...;
- hun omvang: deze OCMW's zijn noch te klein, noch te groot om een geldige proef uit te voeren. Ze beschikken over een grote waaier aan georganiseerde diensten;
- hun wil om mee te werken aan het uitwerken van een nieuwe boekhouding.

II. Discussion générale

Un commissaire comprend que les règles de la comptabilité communale ne puissent s'appliquer aux CPAS bruxellois. Ce qu'il comprend moins, c'est que l'ordonnance que discute la commission va permettre au Collège de modifier, par arrêté, la loi organique des CPAS.

Actuellement, le Collège n'a qu'un pouvoir dérogatoire, et ce uniquement par rapport aux règles comptables.

D'autre part, le membre se demande pourquoi le projet d'ordonnance prévoit que des dérogations pourront être consenties au profit d'un ou plusieurs centres publics d'aide sociale. Pour autant que les motifs d'une telle dérogation reposent sur des distinctions objectives et sur des règles proportionnelles au but poursuivi, il n'est pas nécessaire de disposer, à cet effet, d'une habilitation spéciale dans le texte.

Enfin, il constate que le premier texte soumis au Conseil d'Etat prévoyait une limite dans le temps pour l'application des règles transitoires, à savoir le 31 décembre 1996. Cette limite n'est pas retenue dans le projet d'ordonnance. Pourquoi? Pourquoi décrit-on uniquement l'aspect comptables et pas les autres?

Un autre membre s'associe à ces remarques. Il demande que les commissaires soient mis en possession de l'exposé introductif du ministre. Il souhaite également savoir si l'ordre des travaux laissera aux membres le temps d'examiner convenablement le projet.

Il pose encore deux questions:

- deux CPAS choisis pour l'expérience pilote l'ont été sur base d'une décision antérieure; le troisième (celui de St.-Gilles) a été ajouté par le Collège réuni. Cela repose-t-il sur une base volontaire?
- enfin, il souhaite savoir comment le projet d'ordonnance entend clarifier la comptabilité des a.s.b.l. qui dépendent des CPAS.

Un autre membre souhaite savoir si l'article 87 de la loi organique sera également modifié, et le cas échéant dans quel sens, en Région wallonne et en Région flamande.

M. Didier Gosuin, membre du Collège, répond que le CPAS de St.-Gilles est évidemment volontaire pour participer à l'expérience pilote; d'autre part, les a.s.b.l. qui dépendent des CPAS ne sont pas concernées par le projet.

Pour ce qui est des mesures prises ou à prendre par les autres régions, M. Gosuin note que la Région wallonne semble avoir opté pour le maintien des règles anciennes alors

II. Algemene bespreking

Een commissielid begrijpt dat de voorschriften inzake de gemeentecomptabiliteit niet op de Brusselse OCMW's toegepast kunnen worden. Het lid begrijpt echter minder goed dat de ordonnantie die nu door de Commissie wordt besproken het College de mogelijkheid geeft, bij besluit, de organieke wet betreffende de OCMW's te wijzigen.

Op dit ogenblik mag het College enkel afwijkingen - en dan nog alleen op de comptabiliteitsvoorschriften - toestaan.

Anderzijds wenst het lid te weten waarom in het ontwerp van ordonnantie wordt bepaald dat afwijkingen voor een of meer centra voor maatschappelijk welzijn kunnen worden toegestaan. Voor zover de redenen voor een dergelijke afwijking berusten op objectieve verschillen en op regels die in verhouding staan tot het nagestreefde doel, is het niet nodig te dien einde in de tekst in een bijzondere machtiging te voorzien.

Ten slotte stelt het lid vast dat er in de eerste tekst die aan de Raad van State werd voorgelegd een tijdslimiet werd bepaald voor de toepassing van de overgangsregels, nl. 31 december 1996. Deze limiet staat niet meer in het ontwerp van ordonnantie. Waarom niet? Waarom omschrijft men alleen het boekhoudkundig aspect en niet de andere?

Een ander lid is het met deze opmerkingen eens. Het lid vraagt dat de commissieleden in het bezit worden gesteld van de inleidende uiteenzetting van de Minister. Het lid wenst eveneens te weten of de regeling van de werkzaamheden de leden voldoende tijd zal laten om het ontwerp degelijk te onderzoeken.

Het lid stelt nog twee andere vragen:

- twee OCMW's werden voor het proefproject gekozen op basis van een vroegere beslissing; het derde (dat van St.-Gillis) werd er door het Verenigd College aan toegevoegd. Is dit op vrijwillige basis gebeurd?
- Ten slotte wenst het lid te weten hoe het ontwerp van ordonnantie de comptabiliteit van de v.z.w.'s die onder de OCMW's ressorteren zal regelen.

Een ander lid wenst te weten of artikel 87 van de organieke wet ook in het Waals en het Vlaams Gewest zal worden gewijzigd en, in voorkomend geval, in welke zin.

De heer Didier GOSUIN, lid van het College, antwoordt dat het OCMW van St.-Gillis uiteraard op vrijwillige basis aan het proefproject deelneemt; anderzijds heeft het project geen betrekking op de v.z.w.'s die onder de OCMW's ressorteren.

Met betrekking tot de door de andere gewesten te treffen maatregelen wijst de heer GOSUIN erop dat het Waals Gewest lijkt te hebben geopteerd voor het behoud van de

que la Région flamande opère dans une dynamique similaire à celle de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'expert désigné par le Collège précise qu'en Région flamande, l'objectif semble être d'instaurer une comptabilité unique de type général, analogue à celle des entreprises et intégrant des notions très succinctes de contrôle budgétaire.

Quant à la limitation dans le temps, il relève qu'il faudra tester le projet de comptabilité que prépare le Collège réuni pour l'exercice 1995; si l'objectif reste de faire entrer les règles en vigueur au 1er janvier 1997, il paraît raisonnable de laisser au Collège réuni la faculté de repousser éventuellement cette date si l'expérimentation devait être prolongée d'une année.

Le Collège réuni a effectivement la faculté d'arrêter les plans comptables des CPAS; on retrouvera évidemment dans ces plans des règles financières et budgétaires mais, souligne-t-il, celles-ci ne seront pas changées fondamentalement - ce qui répond aux préoccupations de l'intervenant.

M. Rufin Grijp, membre du Collège, considère qu'en habilitant le Collège réuni à prendre ces décisions, on ne s'écartera en tout cas pas de l'avis du Conseil d'Etat.

Un membre souligne que sa question n'est pas juridique, mais politique. Assurément, rien n'empêche que la compétence de décision en la matière puisse être déléguée au Collège réuni mais l'habilitation pourrait, le cas échéant, être utilisée pour préparer de nouvelles règles budgétaires et financières, ce qui n'est pas prudent. En d'autres termes, l'habilitation est trop large et il faut "resserrer" le texte.

Un autre intervenant souligne que l'introduction de la comptabilité analytique pose des problèmes particuliers: il faudra, en particulier, veiller à un suivi et à l'accompagnement du personnel des CPAS pilotes - ce qui ne manquera pas non plus d'avoir des répercussions budgétaires. Il a donné un exemple d'un aspect non rencontré dans la comptabilité des CPAS.

Pour M. Didier Gosuin, membre du Collège, cette intervention met bien en évidence la difficulté de la procédure et renforce le Collège dans sa conviction qu'il ne faut pas prévoir de terme impératif à la phase transitoire. Les nécessités du terrain imposent, d'autre part, des approches différenciées.

Quant au problème de l'habilitation, M. Gosuin fait remarquer que la pratique habituelle a toujours été de régler ces matières par arrêté royal. Le nouveau règlement sur la comptabilité communale a été instauré par arrêté royal. Mieux: l'instauration du plan comptable a été fait, pour les communes, par arrêté ministériel! M. Gosuin propose qu'un

vroegere voorschriften terwijl het Vlaams Gewest dezelfde weg bewandelt als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De door het College aangewezen deskundige zegt dat het, in het Vlaams Gewest, de bedoeling is één algemene comptabiliteit in te voeren, naar analogie van deze van de ondernemingen, met erg beknopte begrippen inzake begrotingscontrole.

Met betrekking tot de beperking in de tijd, wijst hij erop dat men het ontwerp van comptabiliteit dat het Verenigd College voorbereidt voor het dienstjaar 1995, zal moeten uittesten. Indien het de bedoeling blijft de voorschriften op 1 januari 1997 in werking te doen treden, lijkt het verstandig het Verenigd College de mogelijkheid te bieden deze datum eventueel op te schuiven indien het experiment met een jaar moet worden verlengd.

Het Verenigd College vermag immers de boekhoudplannen van de OCMW's vast te stellen. In deze plannen zal men, aldus de spreker, uiteraard financiële en budgettaire regels terugvinden. Deze zullen niet grondig worden gewijzigd, wat de interpellant zou moeten geruststellen.

De heer Rufin GRIJP, lid van het College, is van oordeel dat men, door het Verenigd College ertoe te machtigen deze beslissingen te nemen, hoe dan ook niet afwijkt van het advies van de Raad van State.

Een lid wijst erop dat zijn vraag niet van juridische, maar wel een politieke aard is. Uiteraard belet niets dat de beslissingsbevoegdheid terzake aan het Verenigd College wordt gedelegeerd. De machtiging zou in voorkomend geval echter wel kunnen worden gebruikt om nieuwe begrotings- en financiële regels voor te bereiden, wat niet raadzaam is. Met andere woorden: de machtiging is te uitgebreid en zou in de tekst moeten worden ingeperkt.

Een andere spreker wijst erop dat de invoering van de analytische comptabiliteit voor bijzondere problemen zorgt. Men zal in het bijzonder moeten zorgen voor de follow-up en de begeleiding van het personeel van de proef-OCMW's, wat uiteraard gevolgen zal hebben voor de begrotingen. Hij heeft het voorbeeld gegeven van een aspect dat niet voorkomt in de comptabiliteit van de OCMW's.

De heer Didier Gosuin, lid van het College, zegt dat uit dit betoog blijkt hoe moeilijk de procedure wel is en dat dit het College sterkt in zijn overtuiging dat de overgangsfase niet tijdgebonden mag zijn. Anderzijds vergen de behoeften in de praktijk telkens een andere aanpak.

Met betrekking tot het machtigingsprobleem wijst de heer Gosuin erop dat het altijd al gebruikelijk is geweest deze aangelegenheden bij koninklijk besluit te regelen. De nieuwe reglementering op de gemeentecomptabiliteit is bij koninklijk besluit geregeld. Beter zelfs: de invoering van het boekhoudplan voor de gemeenten is bij ministerieel besluit geregeld.

débat ait lieu en commission au moment où les arrêtés seront pris.

Le membre répète qu'il n'a aucune difficulté à admettre la nécessité d'une phase expérimentale et de prévoir que le Collège fixe les règles de comptabilité des CPAS. Néanmoins, il est question au 1er alinéa de l'article 87, tel que le complète le projet d'ordonnance, de "règles budgétaires, financières et comptables". Il faut donc, répète-t-il, resserrer le texte.

L'expert croit qu'il sera indispensable de prévoir non seulement des règles comptables, mais aussi des règles budgétaires: le plan comptable sert aussi à assurer l'exécution du budget.

Le membre objecte que des règles de cet ordre se retrouvent déjà dans la loi organique. Le nouvel article 87 contredira fatalement des dispositions de la loi organique.

L'expert répond que dans cette hypothèse, il faudra modifier celle-ci.

Le membre confirme: mais cela ne peut se faire par arrêté.

M. Rufin Grijp, membre du Collège, propose que le Collège réuni vérifie s'il est possible, sans plus, de supprimer dans le texte l'élément de phrase litigieux. Si ce n'est pas le cas, et s'il faut donc modifier d'autres règles de la loi organique, il propose qu'un débat y soit consacré en commission.

Un membre soulève alors le problème des CPAS bruxellois qui à partir de l'année prochaine ne disposeront plus d'une députation permanente. Qui assumera dès lors le contrôle des budgets et des comptes? Il existait également une possibilité de recours à l'encontre des décisions de la députation permanente auprès du Roi. Cela deviendra de fait une compétence du Collège réuni, qui risquerait dès lors d'assumer les deux rôles contradictoires. Le texte actuel ne prévoit rien en la matière.

Le Ministre Gosuin répond que les compétences de la députation permanente seront reprises par une instance qui sera créée par ordonnance. Le projet est actuellement en discussion et sur le point d'être approuvé par le Collège. Il prévoit la création d'une chambre de recours. Ce texte devrait être déposé le plus rapidement possible et répondre ainsi à la remarque de l'intervenant.

De heer Gosuin stelt voor in de commissie een debat te houden wanneer de besluiten worden vastgesteld.

Een lid herhaalt dat hij er geen moeite mee heeft om aan te nemen dat een experimentele fase nodig is en dat moet worden bepaald dat het College de voorschriften betreffende de comptabiliteit van de OCMW's vaststelt. In het eerste lid van artikel 87, zoals dit door het ontwerp van ordonnantie wordt aangevuld, is er echter sprake van "de begrotings-, de financiële en de boekhoudkundige regels". Het lid herhaalt dus dat de tekst minder ruim moet worden gemaakt.

De deskundige gelooft dat men niet alleen boekhoudkundige voorschriften maar ook begrotingsregels zal moeten vaststellen. Het boekhoudplan dient ook om voor de uitvoering van de begroting te zorgen.

Het lid werpt op dat er in de organieke wet reeds dergelijke regels te vinden zijn. Het nieuwe artikel 87 zal onvermijdelijk in strijd zijn met bepalingen van de organieke wet.

De deskundige antwoordt dat de organieke wet in dat geval zal moeten worden gewijzigd.

Het lid bevestigt dit en voegt eraan toe dat dit niet bij wege van besluit kan geschieden.

De heer Rufin Grijp, lid van het College, stelt voor dat het Verenigd College nagaat of het mogelijk is in de tekst de omstrede zinsnede zonder meer weg te laten. Is dit niet mogelijk en moet men dus andere voorschriften van de organieke wet wijzigen, dan stelt hij voor hieraan in de Commissie een debat te wijden.

Een lid stelt dan het probleem aan de orde van de Brusselse OCMW's die vanaf volgend jaar geen bestendige deputatie meer zullen hebben. Wie zal toezicht uitoefenen op de begrotingen en de rekeningen? Er bestond ook een mogelijkheid tot beroep tegen de beslissingen van de bestendige deputatie bij de Koning. Dat zal de facto een bevoegdheid van het Verenigd College worden, dat dan ook de twee tegenstrijdige rollen zou kunnen vervullen. De huidige tekst bepaalt niets ter zake.

Minister Gosuin antwoordt dat de bevoegdheden van de bestendige deputatie zullen worden overgenomen door een orgaan dat bij wege van een ordonnantie opgericht zal worden. Het ontwerp wordt thans besproken en staat op het punt door het College goedgekeurd te worden. Het voorziet in de oprichting van een beroepskamer. Deze tekst zou zo snel mogelijk ingediend moeten worden en aldus aan het bezwaar van de spreker tegemoet moeten komen.

III. Discussion des articles

Article 1er

L'article 1er n'appelle pas de commentaires. Il est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Article 2

L'auteur de l'amendement n° 1, qui vise à remplacer l'ensemble de l'article, signale que le texte a été contresigné par les membres de la majorité et a reçu l'accord du Collège réuni.

Il ne modifie en rien l'objectif poursuivi par le Collège réuni. Il vise uniquement à en exprimer de façon plus précise les souhaits. Il permet au Collège de régler la comptabilité des CPAS par arrêté, conformément à la loi et aux éventuelles ordonnances modificatives. Cela se limite au domaine strict de la comptabilité et ne concerne ni le financement ni le budget.

De plus, le texte autorise le Collège réuni, pendant une phase expérimentale se terminant le 31 décembre 1996, à tester une première réglementation dans quelques CPAS qui en acceptent le principe.

Le Ministre Gosuin confirme l'accord du Collège réuni sur le texte proposé.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Article 3 (nouveau)

L'auteur de l'amendement n° 2 expose que l'entrée en vigueur du texte doit être impérativement fixée au 1er janvier 1995, date d'entrée en vigueur de la nouvelle comptabilité communale. Il faut éviter que si, pour des raisons techniques, le texte ne peut être publié au *Moniteur belge* à temps, l'entrée en vigueur soit postérieure au 1er janvier 1995.

L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Le projet d'ordonnance dans son ensemble est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La Rapporteuse,

Andrée GUILLAUME-VANDERRROOST

La Présidente,

Sylvie FOUCART.

III. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 behoeft geen commentaar. Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 2

De indiener van amendement nr. 1, dat ertoe strekt het artikel in zijn geheel te vervangen, wijst erop dat de tekst medeondertekend werd door de leden van de meerderheid en dat het Verenigd College ermee heeft ingestemd.

Het wijzigt op generlei wijze het door het Verenigd College nagestreefde doel. Het wil enkel de wensen duidelijker formuleren. Het geeft het College de mogelijkheid de comptabiliteit van de OCMW's bij wege van besluit te regelen, overeenkomstig de wet en de eventuele ordonnanties tot wijziging ervan. Dat beperkt zich tot de comptabiliteit en betreft noch de financiering noch de begroting.

De tekst machtigt het Verenigd College er bovendien toe om, gedurende een proefperiode die loopt tot 31 december 1996, een eerste reglementering te testen in enkele OCMW's die met het principe akkoord gaan.

Minister Gosuin bevestigt de akkoordbevinding van het Verenigd College met de voorgestelde tekst.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 3 (nieuw)

De indiener van amendement nr. 2 legt uit dat de datum van inwerkingtreding van de tekst moet worden vastgesteld op 1 januari 1995. De nieuwe gemeenteboekhouding treedt immers op die datum in werking. Men moet vermijden dat, indien de tekst om technische redenen niet op tijd in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt kan worden, hij na 1 januari 1995 in werking treedt.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,

Andrée GUILLAUME-VANDERRROOST

De Voorzitter,

Sylvie FOUCART.

**TEXTE ADOPTE
PAR LA COMMISSION**

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant la loi du
8 juillet 1976 organique des
centres publics d'aide sociale**

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 135 de la Constitution.

Article 2

L'article 87 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, modifiée par la loi du 5 août 1992, est remplacé par l'article suivant:

“Article 87. – Le Collège réuni de la Commission communautaire commune fixe les règles propres à la comptabilité des centres publics d'aide sociale et en arrête le règlement général.

Il peut, de l'accord de chaque conseil de l'aide sociale concerné, et jusqu'au 31 décembre 1996 au plus tard, fixer des règles propres à la comptabilité d'un ou de plusieurs centres publics d'aide sociale.

Sous réserve des alinéas 1er et 2 du présent articles, sont applicables aux centres publics d'aide sociale:

- 1° l'arrêté du Régent du 10 février 1945 portant règlement général de la comptabilité communale, tel qu'il a été modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 15 décembre 1987;
- 2° l'arrêté royal du 27 juin 1983 portant introduction de la classification fonctionnelle et économique des recettes et des dépenses lors de l'établissement du budget et des comptes par les centres publics d'aide sociale;
- 3° l'arrêté ministériel du 12 juillet 1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établissement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale;
- 4° les arrêtés ministériels des 1er juillet 1985, 29 septembre 1986, 25 janvier 1988, 4 novembre 1988, 31 juillet 1989, 31 juillet 1990, 28 février 1992, 27 novembre 1992, 15 juillet 1993 modifiant l'arrêté ministériel du 12 juillet

**DOOR DE COMMISSIE
AANGENOMEN TEKST**

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de organieke wet van
8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn**

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een in artikel 135 van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 87 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt door het volgende artikel vervangen:

“Artikel 87. – Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie stelt de voorschriften inzake de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en het algemeen reglement hiervan vast.

Het kan, met instemming van elke betrokken raad voor maatschappelijk welzijn uiterlijk op 31 december 1996 voorschriften vaststellen voor de comptabiliteit van een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Onder voorbehoud van het eerste en het tweede lid van dit artikel, zijn op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van toepassing:

- 1° het besluit van de Regent van 10 februari 1945 houdende algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit, zoals laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 december 1987;
- 2° het koninklijk besluit van 27 juni 1983 tot invoering van de functioneel-economische classificering van de ontvangsten en de uitgaven in de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 3° het ministerieel besluit van 12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ontvangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 4° de ministeriële besluiten van 1 juli 1985, 29 september 1986, 25 januari 1988, 4 november 1988, 31 juli 1989, 31 juli 1990, 28 februari 1992, 27 november 1992, 15 juli 1993 tot wijziging van het ministerieel besluit van

1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établissement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale;

5° l'arrêté ministériel du 29 octobre 1990 fixant certaines modalités relatives à l'établissement du tableau de tête du budget des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne la prise en considération des créances douteuses;

6° l'arrêté ministériel du 15 décembre 1992 portant des mesures d'exécution des dispositions prévues à l'article 91, § 1er, alinéas 3 et 4 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale modifiée par la loi du 5 août 1992;

7° l'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale du 25 novembre 1993 modifiant l'arrêté ministériel du 12 juillet 1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établissement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale."

Article 3

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er janvier 1995."

12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ontvangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

5° het ministerieel besluit van 29 oktober 1990 tot vaststelling van zekere bepalingen met betrekking tot het opstellen van de koptabel van de begroting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wat betreft de twijfelachtige vorderingen;

6° het ministerieel besluit van 15 december 1992 houdende uitvoeringsmaatregelen van de bepalingen voorzien in artikel 91, § 1, 3e en 4e lid van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992;

7° het besluit van 25 november 1993 van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ontvangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Artikel 3

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 januari 1995.

ANNEXE

AMENDEMENTS AU
PROJET D'ORDONNANCE

modifiant la loi du
8 juillet 1976 organique des
centres publics d'aide sociale

N° 1

Article 2

Remplacer l'article par ce qui suit:

"Article 2. - L'article 87 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, modifiée par la loi du 5 août 1992, est remplacé par l'article suivant:

"Article 87. - Le Collège réuni de la Commission communautaire commune fixe les règles propres à la comptabilité des centres publics d'aide sociale et en arrête le règlement général.

Il peut, de l'accord de chaque conseil de l'aide sociale concerné, et jusqu'au 31 décembre 1996 au plus tard, fixer des règles propres à la comptabilité d'un ou de plusieurs centres publics d'aide sociale.

Sous réserve des alinéas 1er et 2 du présent article, sont applicables aux centres publics d'aide sociale:

1° l'arrêté du Régent du 10 février 1945 portant règlement général de la comptabilité communale, tel qu'il a été modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 15 décembre 1987;

2° l'arrêté royal du 27 juin 1983 portant introduction de la classification fonctionnelle et économique des recettes et des dépenses lors de l'établissement du budget et des comptes par les centres publics d'aide sociale;

3° l'arrêté ministériel du 12 juillet 1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établissement des comptes des centres publics d'aide sociale;

4° les arrêtés ministériels des 1er juillet 1985, 29 septembre 1986, 25 janvier 1988, 4 novembre 1988, 31 juillet 1989, 31 juillet 1990, 28 février 1992, 27 novembre 1992, 15 juillet 1993 modifiant l'arrêté ministériel du 12 juillet 1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établis-

BIJLAGE

AMENDEMENTEN OP HET
ONTWERP VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de organieke wet van
8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn

Nr. 1

Artikel 2

Dit artikel te vervangen als volgt:

"Artikel 2. - Artikel 87 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt door het volgende artikel vervangen:

"Artikel 87. - Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie stelt de voorschriften inzake de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en het algemeen reglement hiervan vast.

Het kan, met instemming van elke betrokken raad voor maatschappelijk welzijn uiterlijk op 31 december 1996 voorschriften vaststellen voor de comptabiliteit van een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Onder voorbehoud van het eerste en het tweede lid van dit artikel, zijn op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van toepassing:

1° het besluit van de Regent van 10 februari 1945 houdende algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit, zoals laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 december 1987;

2° het koninklijk besluit van 27 juni 1983 tot invoering van de functioneel-economische classificering van de ontvangsten en de uitgaven in de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

3° het ministerieel besluit van 12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ontvangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

4° de ministeriële besluiten van 1 juli 1985, 29 september 1986, 25 januari 1988, 4 november 1988, 31 juli 1989, 31 juli 1990, 28 februari 1992, 27 november 1992, 15 juli 1993 tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ont-

sement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale;

5° l'arrêté ministériel du 29 octobre 1990 fixant certaines modalités relatives à l'établissement du tableau de tête du budget des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne la prise en considération des créances douteuses;

6° l'arrêté ministériel du 15 décembre 1992 portant des mesures d'exécution des dispositions prévues à l'article 91, § 1er, alinéas 3 et 4 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale modifiée par la loi du 5 août 1992;

7° l'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale du 25 novembre 1993 modifiant l'arrêté ministériel du 12 juillet 1983 portant classification fonctionnelle et économique normalisée des recettes et des dépenses pour l'établissement du budget et des comptes des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale."

JUSTIFICATION

1. L'ordonnance en projet ne pouvant s'appliquer qu'aux CPAS bruxellois, il n'est pas utile de le préciser dans le dispositif. Pour le même motif, il convient, non pas de compléter l'article 87 de la loi organique mais de la remplacer par un article 87 nouveau qui, cela va de soi, ne s'appliquera qu'aux CPAS bruxellois.

2. Contrairement à l'article 87 en projet, mais conformément aux objectifs décrits à l'exposé des motifs, l'amendement n'habilite le Collège réuni qu'à fixer les règles propres à la comptabilité des CPAS et non pas les règles budgétaires et financières. En outre, l'amendement ne réserve plus explicitement l'application des articles 91, § 1er et 94, de la loi organique. En effet, il va de soi que le Collège réuni ne peut fixer les règles comptables que dans le respect de toutes les dispositions de la loi et pas seulement dans le respect des seuls articles 91, § 1er et 94. Certes, l'article 87 en vigueur réserve également l'application des articles 91, § 1er et 94. Mais cette réserve a une portée toute différente parce qu'elle permet au Roi (Collège réuni) d'arrêter certaines règles pour certains services, établissements et hôpitaux dépendant des CPAS. Sans cette réserve, (l'article 91, § 1er est visé parce qu'il envisage l'existence de crédits spéciaux résultant de l'application de l'article 94) le Roi ne pourrait fixer ces règles que par dérogation aux règles propres à la comptabilité communale.

Dès lors que l'ordonnance habilite le Collège réuni à fixer les règles propres à la comptabilité des CPAS sans limiter cette habilitation à la seule possibilité de déroger aux règles propres à la comptabilité communale, il devient superflu et même ambigu de réserver les cas visés aux articles 91, § 1er et 94 de la loi organique.

3. Conformément à l'exposé des motifs (commentaire de l'article 2, dernier alinéa) et pour éviter tout malentendu relatif au régime particulier à un ou plusieurs CPAS que le Collège réuni n'entend fixer qu'à titre expérimental,

vangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

5° het ministerieel besluit van 29 oktober 1990 tot vaststelling van zekere bepalingen met betrekking tot het opstellen van de koptabel van de begroting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wat betreft de twijfelachtige vorderingen;

6° het ministerieel besluit van 15 december 1992 houdende uitvoeringsmaatregelen van de bepalingen voorzien in artikel 91, § 1, 3e en 4e lid van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992;

7° het besluit van 25 november 1993 van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 juli 1983 tot vaststelling van de genormaliseerde functionele en economische classificering van de ontvangsten en uitgaven voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

VERANTWOORDING

1. Aangezien de ontworpen ordonnantie alleen op de Brusselse OCMW's van toepassing kan zijn, hoeft dit niet in het bepalend gedeelte te worden gepreciseerd. Om dezelfde reden behoeft artikel 87 van de organieke wet niet te worden aangevuld, maar behoort het te worden vervangen door een nieuw artikel 87 dat, uiteraard alleen op de Brusselse OCMW's van toepassing zal zijn.

2. In tegenstelling met het ontworpen artikel 87, maar overeenkomstig de doelstellingen omschreven in de memorie van toelichting, machtigt het amendement het Verenigd College er alleen toe de voorschriften inzake de comptabiliteit van de OCMW's vast te stellen en niet de begrotings- en financiële voorschriften. Bovendien formuleert het amendement niet meer uitdrukkelijk een voorbehoud voor de toepassing van de artikelen 91, § 1, en 94 van de organieke wet. Het spreekt immers vanzelf dat het Verenigd College de voorschriften inzake comptabiliteit alleen mag vaststellen met inachtneming van alle bepalingen van de wet en niet alleen met inachtneming van alleen artikel 91, § 1, en artikel 94. Het vigerende artikel 87 formuleert weliswaar eveneens een voorbehoud voor de toepassing van artikel 91, § 1 en artikel 94. Dit voorbehoud heeft echter een totaal verschillende strekking omdat het de Koning (het Verenigd College) de mogelijkheid geeft bepaalde regels vast te stellen voor sommige diensten, instellingen en ziekenhuizen die onder de OCMW's ressorteren. Zonder dit voorbehoud (artikel 91, § 1 wordt bedoeld omdat het verwijst naar het bestaan van bijzondere kredieten die voortvloeien uit de toepassing van artikel 94) zou de Koning deze regels alleen in afwijking van voorschriften die gelden inzake de gemeente-comptabiliteit kunnen vaststellen.

Daar de ordonnantie het Verenigd College ertoe machtigt de voorschriften voor de comptabiliteit van de OCMW's vast te stellen zonder deze machtiging te beperken tot de mogelijkheid om af te wijken van de voorschriften die gelden inzake de gemeentecomptabiliteit, wordt het overbodig en zelfs dubbelzinnig een voorbehoud te maken voor de gevallen bedoeld in artikel 91, § 1 en in artikel 94 van de organieke wet.

3. Overeenkomstig de memorie van toelichting (commentaar bij artikel 2, laatste lid) en om elk misverstand betreffende de bijzondere regeling voor een of meer OCMW's, dat het Verenigd College slechts bij wijze van experi-

l'amendement subordonne la fixation d'un tel régime à une double condition : d'une part, le ou les CPAS concernés doivent donner leur accord et, d'autre part, la période expérimentale prend fin le 31 décembre 1996 au plus tard.

4. Pour le surplus, l'amendement confirme l'application de la réglementation en vigueur sous réserve des règles que le Collège réuni arrêtera en vertu des alinéas 1er et 2.

N° 2

Compléter le projet d'ordonnance par l'article suivant:

"Article 3 (nouveau)

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er janvier 1995."

JUSTIFICATION

Le Collège réuni ne maîtrisant pas nécessairement les délais de publication au Moniteur belge, il paraît opportun de fixer d'emblée l'entrée en vigueur de l'ordonnance en projet au 1er janvier 1995.

ment wil vaststellen, maakt het amendement de vaststelling van een zodanige regeling afhankelijk van een dubbele voorwaarde: enerzijds moet het (of moeten de) OCMW('s) in kwestie ermee instemmen en anderzijds eindigt de proefperiode uiterlijk op 31 december 1996.

4. Voor het overige bevestigt het amendement de toepassing van de vigerende regelgeving, onder voorbehoud van de regels die het Verenigd College krachtens het eerste en het tweede lid zal vaststellen.

Nr. 2

Het ontwerp van ordonnantie aan te vullen als volgt:

"Artikel 3 (nieuw)

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 januari 1995."

VERANTWOORDING

Aangezien het Verenigd College niet noodzakelijk kan bepalen wanneer de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad plaats zal hebben, lijkt het raadzaam de datum van inwerkingtreding van de ontworpen ordonnantie vast te stellen op 1 januari 1995.

